Valtion nuorisoneuvosto

Valtion nuorisoneuvosto
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Asiantuntijalausunto eduskunnan sivistys- ja tiedejaostolle HE123/2018 vp Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019.
Teema: Nuorisotyö (29.91.) / Nuorisotyön tuloksellisuus sekä kehitystarpeet ja -näkymät

Valtion nuorisoneuvosto on valtioneuvoston asettama nuorisotyön ja –politiikan asiantuntijaelin, jonka lakisääteisinä tehtävinä ovat (nuorisolaki 1285/2016):

- *käsitellä nuorten kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita ja arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin*
- *tehdä aloitteita ja esityksiä nuorisopolitiikan kehittämiseksi*
- *tuottaa ajankohtaista tietoa nuorista ja heidän elinoloistaan*
- *antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle lausunto valtakunnalliseen nuorisotyön ja –politiikan ohjelmaan otettavista asioista*
- *seurata toimialan kansainvälistä kehitystä ja yhteistyötä*

Valtion nuorisoneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioiksi vuodelle 2019.

Nuorisotyön tuloksellisuus sekä kehitystarpeet ja –näkymät

Valmisteilla oleva arpajaislain päivitys huolestuttaa järjestökenttää rahoitusmallin muutoksen johdosta. Jos muutos toteutetaan lausuntokierroksella olleen lakiehdotuksen pohjalta, on selvää, että Veikkausvoittovarojen osoittaminen nuorisotyöhön vähenee. Vähennyksen yhteiskunnallinen vaikutus tulee olemaan iso sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Valtion nuorisoneuvoston toteaa, että valtionavustukset on turvattava rahapelituottojen ulkopuolisilla varoilla, jos arpajaislain päivitys toteutuu suunnitellun mukaisesti. Veikkausvoittovaroilla tehtävä kolmannen sektorin työ on yhteiskunnalle niin arvokasta, ettei sen leikkautumiseen ole varaa.

Valtion nuorisotyön ja –politiikan strategia-asiakirjana on valtioneuvoston joka neljäs vuosi hyväksymä valtakunnallinen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma. Valtion nuorisoneuvosto lausuu vuosien 2020-2023 ohjelmaan otettavista asioista. Valtion nuorisoneuvoston tulee esittämään mm. seuraavia teemoja tulevaan ohjelmaan: nuorten syrjäytymisen vähentäminen moniammatillisin keinoin ja Nuorisotakuun vahvistaminen, valtioneuvoston selonteko nuorisotyöstä ja –politiikasta, kestävän kehityksen edistäminen, nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen, kaikille nuorille mahdollisuus harrastukseen mm. Harrastuspassin, harrastustutorin avulla, työkalujen ja käytäntöjen kehittäminen, joilla non-formaali osaaminen tunnistettaan oppilaitoksissa ja työelämässä.

Valtion nuorisoneuvosto

Nuorten tyytyväisyys omaan elämään on ollut suhteellisen vakaata, mutta laskenut jonkin verran etenkin tytöillä. Nuorten tyytyväisyyttä elämään on seurattu Nuorisobarometrissa jo 20 vuoden ajan. Nuorten sosiaalinen luottamus on myös laskussa, ja heikointa se on työttömillä nuorilla. Myönteistä on, että koettu yhteenkuuluvuus suomalaiseen yhteiskuntaan on lisääntynyt. Koulutus, hyvä terveys ja ihmissuhteet sekä kestävä taloudellinen tilanne lisäävät nuorten koettua hyvinvointia. (Nuorisobarometri 2017.)

Nuoret suhtautuvat myönteisesti oppimiseen ja koulutukseen. Taloudelliset esteet voivat kuitenkin kaventaa nuoren mahdollisuuksia päättää opiskelualastaan tai -paikastaan. Nuorisobarometrin 2017 tulokset taloudellisen eriarvoisuuden vaikutuksista nuorten koulutusvalintoihin sekä vapaa-ajan mahdollisuuksiin ovat karua luettavaa. Nuorisobarometrin mukaan 40 prosenttia on jättänyt harrastuksen aloittamatta ja kolmannes on joutunut lopettamaan harrastuksen rahan puutteen vuoksi. Niukkuus vaikuttaakin kielteisesti myös nuorten ihmissuhteisiin: peräti neljännes vastaajista oli jättänyt tapaamatta ystäviään rahanpuutteen vuoksi. Nämä tunnusluvut ovat kasvaneet voimakkaasti vuodesta 2015. (Nuorisobarometri 2017.)

Valtion nuorisoneuvosto tuottaa ajankohtaista tietoa nuorista ja nuorten elinoloista mm. vuosittaisen Nuorisobarometrin kautta. Lisäksi arvioimme valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin. Keväällä 2019 julkaisemme seuraavat arvioinnit: opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisovastuualueen avustusprosessin arviointi, nuorisokeskustoiminnan arviointi ja valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma 2017-2019 arviointi. Lisäksi yhteistyössä valtion liikuntaneuvoston kanssa on tilattu nuoriso- ja liikuntapolitiikan tulevaisuuskuvien hankinta, joka sisältää molempien toimialojen tulevaisuuskuvat ja mallin ennakoinnin toteuttamisesta OKM:n nuoriso- ja liikuntapolitiikan osastolla.

Nuorisotyön toimien tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia on lisättävä tulevina vuosina. Pelkästään määrällinen tieto nuorisotyöstä ei riitä, tarvitaan enemmän myös laadullista arviointia. Etenkin uuden nuorisolain (1285/2016) mukana tulleet valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskusten tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi on tärkeä tehdä seuraavan valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelmakauden aikana tai välittömästi sen jälkeen.

Valtionavustusten tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta on arvioitava. Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia on lisättävä etenkin Aluehallintovirastojen kautta jaettavien *kasvu- ja elinolot paikallisesti ja alueellisesti* valtionavustusten kohdalla. Opetus- ja kulttuuriministeriön tulee tietää jakamansa määrärahan tuloksellisuus ja vaikuttavuus.

29.91.50 Rahapelitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen

Valtakunnalliset nuorisoalan järjestöt

Valtakunnallisten nuorisoalan järjestöjen avustuksiin käytettävä euromäärä on ollut kasvussa parin viime vuoden aikana. On kuitenkin huomioitava, että vuodelle 2019 määrärahan kasvua selittää entisille palvelu- ja kehittämiskeskuksille myönnetyt valtioapukelpoisuudet (Suomen nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, Nuorisotutkimusseura ry, Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö ja Valtakunnallinen työpajayhdistys ry). On tärkeää, että valtakunnallisten nuorisoalan järjestöjen määrä lisääntyy laadukkailla toimijoilla, mutta on myös huomioitava, että nyt esitetty määrärahan

Valtion nuorisoneuvosto

korotus menee suurilta osan edellä mainittujen neljän järjestön avustuksiin. Pieni jakovaran lisäys on olemassa myös muille järjestöille.

Nuorisotyölle ja –politiikalle asetetut yhteiskunnalliset vaikuttavuuden tavoitteet ovat saavutettavissa suurelta osin järjestöjen kautta. Osallisuuden kasvaminen ja vaikutusmahdollisuuksien monipuolistuminen, harrastus- ja toimintamahdollisuuksien tasavertainen saavutettavuus Suomessa ja nuorten kokemuksen yhdenvertaisuudesta, tasa-arvosta yhteisöllisyydestä ja oikeuksien toteutumisen vahvistumisesta edellyttävät toimivaa, monipuolista ja toimintakykyistä järjestökenttää.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019. Määrärahan suuruutta on arvioitava valtioapukelpoisten järjestöjen määrään suhteutettuna. Jakovaraa tulee olla jokaiselle vuodelle.

Lakisääteiset kansalliset toimikunnat

Lakisääteisinä kansallisina toimikuntina toimivat mm. valtioneuvoston asettamat valtion nuorisoneuvosto, arviointi- ja avustustoimikunta. Lisäksi määrärahaa käytetään saamelaisen nuorisoneuvoston ja saamenkielisen nuorisokulttuurin vahvistamiseen.

Valtion nuorisoneuvoston osuus määrärahasta oli vuonna 2018 580 000 euroa. Tämä määräraha käytettään valtion nuorisoneuvoston sekä arviointi- ja avustustoimikunnan lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Henkilöstöä neuvostolla ja toimikunnalla on yhteensä neljä. Nuorisolain uudistuksen myötä valtion nuorisoneuvoston uudeksi lakisääteiseksi tehtäväksi tuli arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin. Valtionhallinnossa on tapahtunut ja on tapahtumassa suuria uudistuksia, jotka koskettavat voimakkaasti myös nuoria. Valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia täytyy tulevina vuosina arvioida kattavasti. Valtion nuorisoneuvosto toteaa, että vuoden 2020 talousarviossa on otettava huomioon tarve kasvattaa lakisääteisten kansallisten toimikuntien määrärahaa 50 000 eurolla, jotta lakisääteinen tehtävä voidaan toteuttaa nuorisotyötä ja –politiikkaa hyödyttävällä tavalla.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo, että määräraha on riittävä vuodelle 2019.

Etsivä nuorisotyö ja muu nuorten sosiaalinen vahvistaminen

Etsivään nuorisotyöhön käytetään rahapelitoiminnan tuottojen lisäksi myös budjettivaroja, jolloin kokonaissumma etsivälle nuorisotyölle on 12,65 miljoonaa euroa vuonna 2019. Valtionavustus on tarkoitettu nuorisolaissa säädetyn etsivän nuorisotyön tukemiseen. Valtionavustus myönnetään erityisavustuksena etsivän nuorisotyöntekijän palkkakuluihin.

Etsivän nuorisotyön kattavat tilastoinnit löytyvät nuorisotilastot.fi-sivulta. Etsivää nuorisotyötä on lähes 97% Suomen kunnista. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuutta yhteiskuntaan, muuta elämänhallintaa ja pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille.

Valtion nuorisoneuvosto

Etsivän nuorisotyön merkitys yhteiskunnassa, jossa nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi etsitään ratkaisuja, on merkittävä. Etsivä nuorisotyö tavoitti 2017 18 238 nuorta. Jotta kaikki nuoret saavat tarvitsemaansa tukea ja ohjausta, etsivän nuorisotyön määrärahaa ei saa vähentää. Vuoden 2017 Nuorisobarometrin mukaan kokonaan koulutuksen ulkopuolelle jääneet pojat kokevat saaneensa vain vähän tietoa koulutusvaihtoehdoista, etenkin viranomaisilta ja ammattilaisilta. Nuoret tarvitsevat luotettavia aikuisia ja Ohjaamo-palveluita siirtymisessään opintoasteelta toiselle tai työelämään.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo, että määrärahan suuruuden tarkasteluun on kiinnitettävä huomiota vuodelle 2019.

Valtionosuus kuntien nuorisotoimeen

Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät yhdistykset. Nuorisotyön palveluja voidaan toteuttaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä. Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä.

Osa kunnan kustannuksista katetaan valtionosuuksilla. Valtionosuus maksetaan kunnille kunnassa asuvien nuorten lukumäärän mukaan. Kuntien nuorisotoimen valtionosuuden laskennallisena perusteen vuonna 2019 on yksikköhintana 15 euroa alle 29-vuotiaasta asukasta kohden. Kunnat päättävät itse nuorisotyöhön käytettävistä varoista.

Nuorisotyötä numeroiden takana pääsee tutustumaan nuorisotilastot.fi-sivuston kautta, jossa esitellään kuntien nuorisotyötä. Nuorisotoimen nettokäyttömenot / nuori oli vuonna 2017 97 euroa.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019, vaikka valtionosuuden seuraaminen kunnan sisällä on haastavaa.

Kasvu- ja elinolot paikallisesti ja alueellisesti

Opetus- ja kulttuuriministeriön Aluehallintovirastoille osoittama määräraha käytetään lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Tätä avustusta on mahdollista hakea paikalliseen ja alueelliseen harrastustoimintaan isojen ja pienten yhdistysten ja kuntien. Avustusmuodon kautta toteutettavien hankkeiden pitää siirtyä osaksi kunnan varsinaista nuorisotoimintaa.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019.

Valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset

Uusi nuorisolaki (1285/2016) toi nuoristyön toimialalle valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset. Ensimmäiset osaamiskeskukset valittiin ja avustukset jaettiin vuonna 2017. Osaamiskeskusten valinta pohjautuu valtakunnalliseen nuorisotyön ja –politiikan ohjelmaan, joka hyväksytään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Nyt voimassa oleva ohjelma on jatkosta poikkeava niin, että se on voimassa alle neljä vuotta, vain vuodet 2017-2019.

Valtion nuorisoneuvosto

Valtion nuorisoneuvosto arvioi opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisovastuualueelta myönnettävien avustusten prosessin, jonka yhteydessä arvioidaan myös osaamiskeskusten avustusten haku- ja selvitysprosessi. Koska osaamiskeskukset ovat toimialalla näin uusia, on tärkeää miettiä seuraavaa valtakunnallista nuorisotyön ja –politiikan ohjelmaa suunniteltaessa tarkemmin, millaista vaikuttavuutta ja tuloksia osaamiskeskuksilla haetaan, millaista tukea ja kehittämistä nuorisotoimiala tarvitsee ja jota osaamiskeskukset voisivat tarjota valtakunnalliseen käyttöön. Osaamiskeskukset voisivat valtion nuorisoneuvoston mielestä myös vahvemmin jakaa hyviä käytänteitä toimialalle sekä kokeilla ja kehittää toimialaa yhteistyössä järjestöjen ja kuntien kanssa.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019. Seuraavan ohjelmakauden aikana on tehtävä arviointi osaamiskeskusten tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta, jonka pohjalta määrärahan suuruutta voidaan arvioida paremmin.

Kokeilu, kehittäminen, tutkimus, ml. harrastuspassi

Nuorisotyö ja –politiikka tarvitsee kokeilu- ja kehittämishankkeita. Kokeilukulttuuri on nuorisotoimialalle tyypillistä, ja sen edistämiseksi on mietittävä sirpaleisen hankerahoituksen kokoamista vaikuttavimmiksi kokonaisuuksiksi esimerkiksi siirtämällä hankerahaa yleisavustuksiin. Suomi on tunnettu hankemaailmastaan, jossa hanke jatkuu vain hankerahaa hakemalla. Valtion nuorisoneuvosto toteaa, että hyvät kokemukset hankkeista ja hankkeen jatkuminen osana toimijan varsinaista toimintaa pitää mahdollistaa yleisavustuksen korotuksena järjestötoimijoiden osalta. Nuorisotyön kentältä kuuluu ainainen toive hyvien käytäntöjen levittämisestä. Tähän tarvitaan aidot työkalut, jotta hyvillä, julkisella tuella saadut toimintamallit on mahdollista saattaa valtakunnallisesti nuorisotyön ja –politiikan toimijoiden tietoon.

Kaivattua kehittämistyön pitkäjänteisyyttä voidaan lisätä sillä, että onnistuneet kokeilut ja kehittämishankkeet saadaan osaksi toimijan omaa varsinaista toimintaa. Tämä edellyttää yhä useammin yleisavustuksen nostoa, joka kattaa aikaisemman hankerahoituksen joko kokonaan tai osittain. Näin kokeiluihin, kehittämiseen ja tutkimukseen suunnattu avustus jää aidosti uusien asioiden kokeilemiseen, kehittämiseen ja tutkimukseen. Siinä missä onnistumiset ovat tärkeitä, myös epäonnistumiselle pitää antaa mahdollisuus. Se opettaa, kasvattaa ja kehittää toimialaa yhtä paljon kuin onnistumiset.

Harrastuspassi on loistava esimerkki uudenlaisesta toimintatavasta ja kokeilusta. Idea Harrastuspassiin tuli nuorilta, ja nyt sitä suunnitellaan valtakunnalliseksi sovellukseksi yläkouluikäisten nuorten puhelimeen. Harrastuspassin tavoitteena on lisätä nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia löytää oma mieleinen harrastus ja tehdä se yhdessä kavereiden kanssa.

Harrastuspassi on opetus- ja kulttuuriministeriön uusin aloite lisätä yläkouluikäisten harrastusmahdollisuuksia. Harrastuspassissa voi olla nuorille räätälöityjä harrastusetuja, kuten pääsylippuja uimahalliin ja kuntosalille, lippuja esityksiin, konsertteihin, tapahtumiin ja mahdollisesti myös ilmaisia julkisen liikenteen matkoja. Passiin etuja voisivat tarjota kuntien lisäksi yhdistykset, säätiöt, yritykset ja kunnan sosiaalitoimi.

Valtion nuorisoneuvosto

Harrastuspassin vaikuttavuutta tulee arvioida tulevina vuosina ja yhdellä suunnittelukerralla se ei pysy ajan hermolla, vaan se tarvitsee vuosittain määrärahan kehittämistä varten. Ylläpitokustannukset jakautuvat kuntien kesken, ylläpito on kunnille joko maksutonta tai kohtuuhintaista. Opetus- ja kulttuuriministeriön on kuitenkin otettava vastuu Harrastuspassin jatkokehittämistarpeen mahdollistamisesta, kun kyseessä on valtakunnallinen sovellus.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019.

Kansainvälinen yhteistyö

Vuonna 2019 Suomi on EU:n puheenjohtajamaa, jonka toteutukseen myös nuorisotyö ja –politiikka osallistuvat. Heinäkuussa 2019 järjestetään nuorisokonferenssi Suomessa. Suomalaisella osaamisella nuorisotyöstä ja –politiikasta on kysyntää Euroopassa. On tärkeää tuoda esiin myös suomalaista osaamista ja nuorisotyön koulutusta.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019.

Nuorisokeskukset

Keväällä 2019 valmistuu valtion nuorisoneuvoston toimesta nuorisokeskustoiminnan arviointi. Arvioinnin lopputuloksena saadaan mm. arvio siitä, miten nuorisokeskusverkosto toteuttaa ja edistää nuorisolain mukaisia tavoitteita ja täyttää asetuksessa asetetut edellytykset nuorisokeskustoiminnalle, arvio nuorisokeskustoiminnan vaikuttavuudesta ja nuorisokeskusten valtionavustuskäytännön vaikutuksista nuorisokeskusten toiminnallisiin edellytyksiin, yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen ja nuorisotoiminnan laatuun. Nuorisokeskuksilta kysytään myös, miten he näkevät oman tulevaisuutensa muuttuvassa toimintaympäristössä. Arvion jälkeen voidaan arvioida tarkemmin Nuorisokeskuksille suunnatun määrärahan suuruutta.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo määrärahan olevan riittävä vuodelle 2019. Nuorisokeskustoiminnan arvioinnin valmistumisen jälkeen on mahdollista arvioida määrärahan suuruutta paremmin.

Työpajatoiminnan tukeminen

Uudessa nuorisolaissa (1285/2016) säädetään nuorten työpajatoiminnasta, sen tehtävistä ja tarkoituksesta ja valtionavustuksen myöntämisestä. Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuorten valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Työpajatoiminnan tarkoitus on parantaa nuoren elämänhallinnan taitoja, edistää hänen kasvuaan, itsenäistymistään ja osallisuuttaan yhteiskuntaan.

Vuonna 2017 työpajoilla oli 14 300 alle 29-vuotiasta valmentautujaa, yli 29-vuotiaita oli 11 855. Lähes 60% valmentautujista on miehiä. Noin puolet työpajoilla olevista nuorista on peruskoulututkinnon varassa.

Valtion nuorisoneuvosto

Työpajatoimintaa on tarjolla yli 90% Manner-Suomen kunnista. Valtionavustusta saavia työpajoja oli vuonna 2017 yhteensä 213, joista 70% oli kunnallisia organisaatioita.

Työpajatoiminnan rahoitus on monikanavaista, se muodostuu kuntien rahoituksesta, valtionavustuksista, muista julkisista rahoituksista ja avustuksista (STEA, ESR) sekä työpajatoiminnan tuote- ja valmennuspalvelujen myyntituotoista. Työpajatoiminnan järjestämiseen käytetty kokonaisrahoitus oli vuonna 2017 noin 109 miljoonaa euroa. Vuodelle 2019 osoitettu rahoitus työpajatoiminnalle ei tule riittämään.

Valtionapukelpoisia työpajoja oli kesäkuussa 2018 yhteensä 239 ja käsittelyssä oli 7 valtioapukelpoisuushakemusta. Valtionavustusten hakijoita on nyt enemmän kuin aikaisempina vuosina. Vuodelle 2019 osoitettu määräraha ei tule riittämään kaikille avustusta hakeville työpajatoimijoille.

Suurin syy määrärahan korotustarpeelle on työpajatoiminnan yleisen palkkatason nousu. Valmentavaa henkilökuntaa tarvitaan lisää, jotta voidaan vastata lisääntyvään nuorten valmennustarpeeseen, kun nuoret hakeutuvat itse työpajalle. Myös työhallinnon asiakasohjaus työpajoille on vähentynyt eikä työhallinto enää osta aikaisemmassa määrin valmennusta, joka vähentää työpajojen tulorahoitusta.

Työpajatoiminnasta on tulossa VTV:n vaikuttavuusselvitys, jossa tarkastellaan asetettujen tavoitteiden toteutumista ja toiminnan vaikuttavuutta. Selvitys valmistuu syksyn 2018 aikana.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo, että määräraha ei tule riittämään vuonna 2019. Työpajatoiminnan saavutettavuus on turvattava ja määrärahaa kasvatettava siten, että se mahdollistaa työpajatoiminnan. Määrärahaa tarvitaan lisää noin 2 miljoonaa euroa. Työpajatoiminnan merkitys yhteiskunnassa, jossa nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi etsitään ratkaisuja, on merkittävä.

Nuorten yrittäjyys-, talous- ja työelämätaitojen edistäminen

Vuoden 2017 Nuorisobarometrin mukaan 13% nuorista kertoo, etteivät he opi lainkaan riittäviä taloustietoja ja –taitoja peruskoulussa ja toisella asteella ja 6% nuorista kertoo, etteivät he opi näitä taitoja myöskään koulun ulkopuolella. Tässä katseet pitää oppilaitosten lisäksi siirtää katse myös vapaa-ajan puolelle.

Valtion nuorisoneuvosto katsoo, että nuorten yrittäjyys-, talous- ja työelämätaitojen edistäminen on tärkeää ja määräraha vuodelle 2019 on riittävä.

Helsingissä 23.10.2018

Herttaliisa Tuure
Pääsihteeri
Valtion nuorisoneuvosto

Valtion nuorisoneuvosto
PL 29, 00023 Valtioneuvosto
www.tietoanuorista.fi